

Factsheet peiling van kennisbehoefte bij JGZ-professionals omtrent taalachterstand en toeleiding naar VVE

INLEIDING:

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) is onderwijs voor zeer jonge kinderen met een taalachterstand. Artsen en verpleegkundigen in de jeugdgezondheidszorg (JGZ) hebben een essentiële rol in het signaleren van taalachterstanden en de doorverwijzing naar VVE. Inzicht in hun huidige kennis(behoefte) en werkwijze is nodig, opdat specifieke bijscholing en lokale protocollen kunnen leiden tot optimalisering van de toeleiding tot VVE.

TNO Leiden, Hogeschool Utrecht en GGD Hollands Midden hebben hiertoe een peiling uitgevoerd naar de kennisbehoefte van deze professionals. Cofinanciering voor het project is verkregen via de AWPG NZH.

VRAAGSTELLING:

- Wat is de kennisbehoefte bij professionals om een blootstellings(taal)achterstand adequaat te kunnen signaleren en door te kunnen verwijzen naar VVE?
- Hoe vindt verwijzing naar VVE binnen de regio plaats? Wat zijn verschillen en wat zijn overeenkomsten?

PROJECT:

- Online vragenlijst, voorgelegd aan 158 jeugdartsen en -verpleegkundigen uit de regio's Zuid-Holland Noord ('Leiden') en Midden Holland ('Gouda'). Invullen was anoniem.
- Onderwerpen van de vragenlijst: normale taalverwerving en kennis van mijlpalen; signalering van taalachterstand; mogelijkheden om blootstellingsachterstand te onderscheiden van een primaire taalstoornis; begeleiding- en verwijsmogelijkheden indien een taalachterstand is geconstateerd; behoefte aan ondersteuning en bijscholing.

DEELNEMERS:

Van 99 professionals is een ingevulde vragenlijst ontvangen (= 62%):

- vrijwel gelijk verdeeld over de 4 regio's
- 71% is jeugdverpleegkundige
- 70% heeft vijf of meer jaren werkervaring
- inschatting eigen kennis blijkt ná invullen van de lijst significant lager dan vóór invullen

RESULTATEN:

➤ Kennis

Basale kennis meertaligheid is bij meerderheid bekend.

Er zijn hiaten in kennis normale taalverwerving en kennis taalontwikkelingsstoornis.

Verschillen tussen regio's zijn niet groot. Regio MH heeft aantal keer hoogste score.

➤ Screening

Van Wiechen en SNEL bij ruime meerderheid bekend, maar onduidelijkheid bij vervolgstappen bij niet-pluisscores.

Scores op screeningsinstrumenten niet altijd in dossier genoteerd.

De Werkinstructie JGZ / VVE is bij 2/5 niet bekend, regionale verschillen

Niet iedereen kan een GGD-logopedist raadplegen bij vragen. Hier is wel behoefte aan.

➤ Verwijzing

Er bestaat onduidelijkheid en onzekerheid over de verwijzing naar VVE, m.b.t. doelgroep, verwijzingscriteria en taaldiagnostiek. Toeleidingsformulier *Verwijzing VVE PSZ/KDV* is bij 1/3 onbekend en wordt door 1/5 niet gebruikt.

➤ Advisering

Ruime meerderheid is op de hoogte van een aantal goede taaladviezen. Het gebruik van GGD informatiefolders is beperkt. Er zijn kleine regionale verschillen.

➤ Scholingsbehoefte bij medewerkers

In alle regio's duidelijke behoefte aan bijscholing en extra ondersteuning bij taalscreening.

CONCLUSIES:

1. VVE-beleid (doelgroepen, criteria) niet voldoende duidelijk
2. Regionale verschillen in werkwijze
3. Verbetering van toeleiding mogelijk

AANBEVELINGEN:

- Scholing: normale taalverwerving, screeningsinstrumenten, ...
- Logopedist binnen GGD
- Beleid VVE: meer uniformiteit in criteria en toeleiding
- Beleid t.a.v. 'eigen' screeningsinstrumenten: wel of niet gebruiken?
- Implementatie Werkinstructie JGZ/VVE
- Implementatie toeleidingsformulier 'Verwijzing VVE PSZ/KDV'
- Gebruik GGD-informatiefolders

